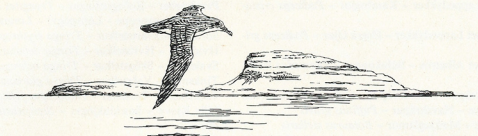

Sjældne fugle på Færøerne i årene 1982-1985

DAVID BOERTMANN, SØREN SØRENSEN og STEFAN PIHL

Rapport nr 13 fra Sjældenhedsudvalget

(With an English summary: Rare birds in the Faeroe Islands in 1982-1985)

Indledning

Rapporteringen af sjældne fugle fra Færøerne er i de senere år steget så meget, at det er på sin plads at behandle dem i en særskilt artikel. Sjældenhedsudvalget (SU) har i de 4 år behandlet 145 sager, hvoraf 123 er godkendt.

Denne stigning hænger sammen med, at den feltornitologiske aktivitet er steget meget, med f.eks. regelmæssige trækobservationer og til tider ringmærkning på øernes sydligste punkt, Akraberg (Bloch & Sørensen 1983, Rabøl 1985).

I 1984 blev der dannet en ornitologisk forening, Føroya Fuglaførðisfelag (FFFF), som ikke har organisatorisk tilknytning til Dansk Ornitologisk Forening, men som alligevel ønsker, at SU indtil videre skal tage sig af de sjældne fugle. På længere sigt er det meningen, at også denne aktivitet skal overgå til den færøske forening, så sprogbarrieren ikke forhindrer sjældne fugle i at blive rapporteret, og således at artiklerne om fuglene kan skrives på færøsk.

Et yderligere resultat af aktivitetsstigningen er den nye liste over de færøske fugle (på engelsk og færøsk) af Bloch & Sørensen (1984). Flere af de der nævnte sjældenheder har ikke været behandlet af SU, og derfor er de omtalt i det følgende. Denne nye liste har givet ophav til en liste over de fugle, som bør dokumenteres (beskrives, fotograferes og/eller lydoptages) og vurderes af SU.

I den følgende oversigt er der nævnt 18 nye

arter, 2 nye underarter, 18 2.-gangsfund og 9 3.-gangsfund for Færøerne. Mange af disse er af nordamerikansk oprindelse, og det må forventes, at flere arter herfra vil dukke op på Færøerne i lighed med, hvad der forekommer på de Britiske Øer. Det har desuden vist sig, at en del skandinaviske arter, som før var betragtet som meget sjældne, forekommer regelmæssigt i træktiderne, og flere af arterne på listen over fugle, som skal dokumenteres, er sandsynligvis hyppigere end hidtil antaget.

Ved hver observation er følgende nævnt: 1) Årstal og dato. 2) Lokalitet. 3) Antal hvis der er flere end én. 4) Køn, dragt og evt. adfærd, hvis kendt. 5) Om fuglen er skudt eller omkommet på anden vis. 6) Observatørens initialer, som er forklaret i en oversigt til slut.

Følgende forkortelser og symboler er anvendt: Aldersangivelserne er ad. = adult (udfaret og kønsmoden fugl), imm. = immature (ungfugl, som har fældet sin første fjerdragt) og juv. = juvenil (ungfugl i sin første fjerdragt). Desuden kan alderen være angivet som 1K eller 2K, d.v.s. 1. eller 2. kalenderår. Dragter er angivet som sodr. = sommerdragt, vidr. = vinterdragt. Andre betegnelser er syng. = syngende, ringm. = ringmærket, ♂ = han og ♀ = hun.

Det er ikke alle sager modtaget i de 4 år, som er endeligt afgjort. Således har vi f.eks. stadig under behandling observationer af Ross' Gås *Anser rossii* og Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*.

Følgende arter og underarter (racer) skal, før offentliggørelse kan finde sted, dokumenteres og godkendes af Dansk Ornitologisk Forenings Sjældnehedsudvalg. Dette gælder selvfølgelig også nye arter og underarter for Færøerne.

Sortstrubet Lom – Stórlómur – *Gavia arctica*
 Hvidnæbbet Lom – Nevgul Havgås – *Gavia adamsii*
 Lille Lappedykker – Smágjør – *Tachybaptus ruficollis*
 Toppet Lappedykker – Kambsgjør – *Podiceps cristatus*
 Gråstrubet Lappedykker – Øsgrå Gjør – *Podiceps grisegena*
 Sortbrynet Albatros – Súlukongur – *Diomedea melanophrys*
 Kuhls Skråpe – Urðarskrápur – *Calonectris diomedea*
 Storskråpe – Havskrápur – *Puffinus gravis*
 Rørdrum – Mækjuglámur – *Botaurus stellaris*
 Amerikansk Rørdrum – Amerikanskur Mækjuglámur – *Botaurus lentiginosus*
 Dværghejre – Vætturhegri – *Ixobrychus minutus*
 Nathejre – Nátthegri – *Nycticorax nycticorax*
 Purpurhejre – Korkahegri – *Ardea purpurea*
 Sort Ibis – Svartspógvi – *Plegadis falcinellus*
 Skestork – Spónhegri – *Platalea leucorodia*
 Knopsvane – Knubbasvanur – *Cygnus olor*
 Snegås – Snjógås – *Anser caerulescens*
 Canadagås – Øshvit Gås – *Branta canadensis*
 Gravand – Tjaldursont – *Tadorna tadorna*
 Knarand – Sutlont – *Anas strepera*
 Amerikansk Pibeand – Amerikansk Pipont – *Anas americana*
 Atlingand – Teymont – *Anas querquedula*
 Blåvinget And – Vongblá Ont – *Anas discors*
 Skeand – Spónont – *Anas clypeata*
 Taffeland – Múount – *Aythya ferina*
 Kongeederfugl – Æðukongur – *Somateria spectabilis*
 Strømand – Brimont – *Histrionicus histrionicus*
 Brilleand – Nakkahvit Kolont – *Melanitta perspicillata*
 Fløjlsand – Spegilsont – *Melanitta fusca*
 Islandsk Hvinand – Íslendsk Hvinont – *Bucephala islandica*
 Stor Skallesluger – Tannont – *Mergus merganser*
 Hvepsevåge – Bývákur – *Pernis apivorus*
 Havørn – Havørn – *Haliaeetus albicilla*
 Rørhøg – Blotaheykur – *Circus aeruginosus*
 Blå Kærhøg – Fenheykur – *Circus cyaneus*
 Spurvehøg – Spurvaheykur – *Accipiter nisus*
 Fjeldvåge – Fjallavákur – *Buteo lagopus*
 Fiskeørn – Fiskiørn (Gjóður) – *Pandion haliaetus*
 Lærkefalk – Vákasmýril – *Falco subbuteo*
 Jagtfalk – Veðfalkur – *Falco rusticolus*
 Vandrefalk – Ferðafalkur – *Falco peregrinus*
 Vagtel – Vaktíl – *Coturnix coturnix*
 Vandrikse – Jarðakona – *Rallus aquaticus*
 Plettet Rørvagtel – Døggsmetta – *Porzana porzana*
 Engsnarre – Akurskritt – *Crex crex*
 Amerikansk Blishøne – Amerikansk Sjøgvhøna – *Fulica americana*

Trane – Trani – *Grus grus*
 Prærietrane – Kanadiskur Trani – *Grus canadensis*
 Klyde – Nevfatti – *Recurvirostra avocetta*
 Kildire – Tviringd Svarthålsa – *Charadrius vociferus*
 Pomeransfugl – Kvíðreyð Lógv – *Charadrius morinellus*
 Strandhejle – Fjørulógv – *Pluvialis squatarola*
 Dværghjle – Dvørggrælingur – *Calidris minuta*
 Stribet Ryle – *Calidris melanotos*
 Kærløber – Mórugrælingur – *Limicola falcinellus*
 Prærieløber – Røðagrælingur – *Tryngites subruficollis*
 Lille Kobbersneppe – Lónspógvi – *Limosa lapponica*
 Sortklire – Svartstelkur – *Tringa erythropus*
 Hvidklire – Hvítstelkur – *Tringa nebularia*
 Svaleklire – Skógstelkur – *Tringa ochropus*
 Tinksmed – Vøðstelkur – *Tringa glareola*
 Thorshane – Tórshani – *Phalaropus fulicarius*
 Lille Kjøve – Snældukjógvi – *Stercorarius longicaudus*
 Præriemåge – Franklinsmási – *Larus pipixcan*
 Dværgmåge – Dvørgmási – *Larus minutus*
 Sabinemåge – Ternumási – *Larus sabini*
 Rosenmåge – Rósumási – *Rhodostethia rosea*
 Ismåge – Ísmási – *Pagophila eburnea*
 Rovterne – Stórterna – *Sterna caspia*
 Splitterne – Faksaterna – *Sterna sandvicensis*
 Dværgrterne – Dvørgterna – *Sterna albifrons*
 Sortterne – Svartterna – *Chlidonias niger*
 Hvidvinget Terne – Vonghvit Svartterna – *Chlidonias leucopetrus*
 Kortnæbbet Lomvie – Íslandslomvigi – *Uria lomvia*
 Steppehøne – Sandhøna – *Syrhaptes paradoxus*
 Huldue – Holudúgva – *Columba oenas*
 Gøg – Geykur – *Cuculus canorus*
 Dværghornugle – Lítill Kattugla – *Otus scops*
 Sneugle – Snjóugla – *Nyctea scandiaca*
 Skovhornugle – Kattugla – *Asio otus*
 Natravn – Náttkráka – *Caprimulgus europaeus*
 Nathøg – Náttsmýril – *Chordeiles minor*
 Ellekrage – Blákráka – *Coracias garrulus*
 Hærfugl – Hærfuglur – *Upupa epops*
 Vendehals – Snúðurkriki – *Jynx torquilla*
 Hedelærke – Trælerkur – *Lullula arborea*
 Bjerglærke – Knavalerkur – *Eremophila alpestris*
 Digesvale – Bakkasvala – *Riparia riparia*
 Rødstrubet Piper – Reyðtitlingur – *Anthus cervinus*
 Taigapiber – *Anthus hodgsoni*
 Bjergvipstjert – Áarerla – *Motacilla cinerea*
 Vandstær – Áarkallur – *Cinclus cinclus*
 Jernspurv – Jarnspurvur – *Prunella modularis*
 Blåhals – Blákríki – *Luscinia svecica*
 Husrødstjert – Dimmur Velreyði – *Phoenicurus ochruros*
 Sortstrubet Bynkefugl – Svartstólpa – *Saxicola torquata*
 Gulddrossel – Gulltrøstur – *Zoothra dauma*
 Brundrossel – Brúnttrøstur – *Turdus naumanni eunomus*
 Misteldrossel – Mistiltrøstur – *Turdus viscivorus*
 Sivsanger – Sevljómari – *Acrocephalus schoenobaenus*
 Kærsanger – Fenljómari – *Acrocephalus palustris*

Rørsanger – Royljómari – *Acrocephalus scirpaceus*
Drosselrørsanger – Trastljómari – *Acrocephalus arundinaceus*

Gulbug – Gulljómari – *Hippolais icterina*
Sortstrubet Sanger – Kjössvartur Ljómari – *Sylvia rueppelli*

Nordsanger – *Phylloscopus borealis*
Hvidbrynet Løvsanger – Uralljómari – *Phylloscopus inornatus*

Skovsanger – Grønljómari – *Phylloscopus sibilatrix*
Lille Fluesnapper – Smágrípur – *Ficedula parva*

Pirol – Gyllingur – *Oriolus oriolus*

Rødrygget Tornskade – Mortyrningur – *Lanius collurio*

Rosenbrystet Tornskade – Ennisvartur Tyrningur – *Lanius minor*

Stor Tornskade – Grá Tyrningur – *Lanius excubitor*

Rosenstær – Reyðstari – *Sturnus roseus*

Sorthvid Sanger – *Mniotilta varia*

Tennesseesanger – *Vermivora peregrina*

Tornirisk – Linfinka – *Carduelis cannabina*

Bjergirisk – Íriskur – *Carduelis flavirostris*

Hvidsken – Rímiriskur – *Carduelis hornemanni*

Hvidvinget Korsnæb – Vongblikut Krossnev – *Loxia leucoptera*

Karminდომპap – Røðairiskur – *Carpodacus erythrinus*

Dompap – Dómpápi – *Pyrhula pyrrhula*

Kærnebider – Kjárnbítur – *Coccothraustes coccothraustes*

Laplandsværting – Fjallasnjófuglur – *Calcarius lapponicus*

Hortulan – Øsgulur Riðispurvur – *Emberiza hortulana*

Dværgværting – Dværgspurvur – *Emberiza pusilla*

Brunhovedet Værting – Høvuðbrúnur Spurvur – *Emberiza bruniceps*

Bomlærke – Kornspurvur – *Miliaria calandra*

Lazulifinke – Kápubláur Spurvur – *Passerina amoena*

Følgende underarter skal dokumenteres (arter som forekommer mere almindeligt med andre underarter):

Eurasisk Blisgås – Korngås – *Anser a. albifrons*
Mørkbuget Knortegås – Dimm Helsigås – *Branta b. bernicla*

Amerikansk Krikand – Amerikansk Krikkont – *Anas crecca carolinensis*

Ederfugl – Æða – *Somateria mollissima borealis*

Almindelig Ryle – Fjallmurra – *Calidris alpina arctica*

Dobbeltbekkasin – Mýrisnipa – *Gallinago g. gallinago*

Kumlien's Máge – Kumliensmási – *Larus glaucoides kumlieni*

Almindelig Gul Vipstjert – Gulerla – *Motacilla f. flava*

Nordlig Gul Vipstjert – Gulerla – *Motacilla flava thunbergi*

Gulhovedet Vipstjert – Gulerla – *Motacilla flava flavissima*

Sortrygget Vipstjert – Svarterla – *Motacilla alba yarrellii*

Rødhals – Bringureyði – *Eriothacus rubecula melophilus*

Sangdrossel – Ljómtrøstur – *Turdus philomelos clarkei*

Gransanger – Grannljómari – *Phylloscopus c. collybita*

Sibirisk Gransanger – Grannljómari – *Phylloscopus collybita tristis*

Allike – Rókur – *Corvus m. monedula*

Allike – Rókur – *Corvus monedula spermologus*

Sortkrage – Hjaltakráka – *Corvus c. corone*

Stær – Stari – *Sturnus v. vulgaris*

Grønlandsk Gråsken – Reyðkollur – *Carduelis flammea rostrata*

Islandsk Gråsken – Reyðkollur – *Carduelis flammea islandica*

Ikke underarts-bestemte Gule Vipstjarter og Alliker skal ikke dokumenteres.

Systematisk gennemgang af de godkendte sager

Accepted records

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* Nevgul Havgås

1976: 1.6., Hovsfjórður, Suðuroy, ad. i sodr. aflivet, via JKJ.

1982: 5.6., Sandavág, Vágar, imm. i 1. sodr., SS.

De to første fund fra Færøerne.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis* Smågyør

1979: 26.10., Nólsoy havn, fanget og død nogle dage senere, JKJ.

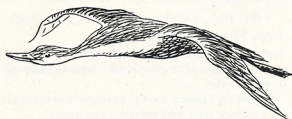
1980: ca 1.11., Nólsoy havn, set flere dage, siden fundet død i have, PT via JKJ.

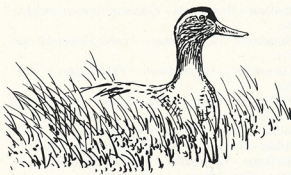
Fjerde og femte fund fra Færøerne.

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena* Øsgrá Gjör

1970: Efterår, Sumba, Suðuroy, juv. fundet død, JCD via JKJ.

Denne anden færøske forekomst er tidligere opgivet til april 1969 (Bloch & Sørensen 1984), men fuglen er i udpræget juvenil dragt, og må derfor være fra efteråret.

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea* Urðarskrápur

1984: 13.5., Akraberg, Suðuroy, SS.

Det andet fund fra Færøerne, det første er fra 1877.

Amerikansk Rørdrum *Botaurus lentiginosus* Amerikanskur Mækjuglámur

1952: 12.11., Nólsoy, sternum fra Niels á Botni's samling, via JKJ.

1967: Efterår, antageligt sep., Koltur, fundet levende, men døde kort efter, JJJ via JKJ.

Andet og tredje fund fra Færøerne. Fuglen fra 1952 er tidligere opgivet fra Viðoy (Bloch & Sørensen 1984), men vi har fået den opgivet fra Nólsoy uden kommentarer.

Snegås *Anser caerulescens* Snjógás

1982: 7. og 8.5., Koltur, 2 »hvide« + 3 »blå«, alle ad., PJ via JKJ.

Første forekomst på færøerne som må anses for at være spontan. De tre »blå« fugle viser, at det drejer sig om Lille Snegås ssp. *caerulescens*. Er nok de samme som i den nye liste (Bloch & Sørensen 1984) er opgivet til april 1982.

Amerikansk Pibeand *Anas americana* Amerikansk Pipont

1984: 7.6., Gróthúsvatn, Sandoy, ♂, SS.

Første fund af denne nordamerikanske art, som forekommer årligt i Storbritannien og Island.

Krikand *Anas crecca* Krikont

Med karakterer som Amerikansk Krikand (Amerikansk Krikont) ssp. *carolinensis*:

1981: 10.5., Gróthúsvatn, Sandoy, ♂ i pragtdragt, SS.

Første fund fra Færøerne. Denne underart af Krikand er den hyppigste af de amerikanske svømmeænder på de Britiske Øer.

Fuglen var i selskab med to hanner af den europæiske underart, samt med tre ubestemte hunner.

Atlingand *Anas querquedula* Teymont

1976: 7.5.?, Nólsoy?, ♀ skudt, via JKJ.

Tredie fund fra Færøerne

Blåvinget And *Anas discors* Vongblá Ont

1972: 3.11.?, Húsavík, ♀.

Har tidligere været bestemt til *Anas cyanoptera*, og har været angivet med anden dato (Bloch & Sørensen 1984). Viser sig ved næbdetailler at være den meget lignende Blåvinget And, som der hermed er to fund af fra Færøerne. *A. cyanoptera* udgår fra den færøske liste.

Brilleand *Melanitta perspicillata* Nakkahvít Kolont

1979: Maj, Sundalagid, Eysturoy, ♂ skudt, via Føroya Náttúrugripasavn.

Tredie fund af denne nordamerikanske dykand og det første i dette århundrede. Arten optræder med adskillige eksemplarer årligt på de Britiske Øer (Rogers et al. 1985).

Islandsk Hvinand *Bucephala islandica* Íslendsk Hvinont

1982: 24.11., Kirkjubøur, Streymoy, ♂ ad., DB.

Fjerde færøske forekomst.

Rørhøg *Circus aeruginosus* Blotaheykur

1980: Efterår, Sumba, Suðuroy, ♀ 2K fundet død, RK via JKJ.

Fjerde færøske forekomst.

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* Fenheykur

1976: 1.11., Nólsoy, ♀/imm. fundet død, via JKJ.

Fjerde færøske forekomst. Alle daterede fund af denne og foregående art stammer fra efterår eller vinter.

Spurvehøg *Accipiter nisus* Spurvaheykur

1976: Maj?, Tórshavn, Streymoy, fundet død, via JKJ.

1984: 18.11., 15 sømil nord for Mýlingur, Streymoy, ♀ ad. fanget på trawleren »Kapilsund« og senere frigivet i land, via JKJ.

Anden og tredje færøske forekomst.

Fjeldvåge *Buteo lagopus* Fjallavákur

1974: 31.12., Hamarsendi NV for Kvivík, Streymoy, ad. fundet død, BD via JKJ.

Anden forekomst på Færøerne.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* Fiskiørn

1977: 16.5., Kaldbak, Streymoy, skudt, via JKJ.

Fjerde fund på Færøerne.

Lærkefalk *Falco subbuteo* Vákasmyril

1982: 24. eller 27.7., Borðan, Nólsoy, 2K fundet død, ET via JKJ.

1984: 7.6., Viðarlund, Tórshavn, SS.

Færøernes første og andet fund.

Jagtfalk *Falco rusticolus* Veðifalkur

1984: ca 10.9., ca 90 sømil nord for Færøerne, ♀ juv. fanget afkræftet på trawleren »Suðringur« og senere død, HJ via JKJ.

De meget hvide underhaledekfjer med kun mørk skafstribes kan tyde på en fugl af islandsk oprindelse.

Vandrefalk *Falco peregrinus* Ferðafalkur

1980: 4.10., NV for Skopun, Sandoy, ad., SS.

1984: 13.9., Sumba, Suðuroy, ♂ juv., KDC og SS.

Sjælden gæst i vinterhalvåret.

Vagtel *Coturnix coturnix* Vakti

1983: Maj, Gásadalur, Vágar, ♀ fundet død, KvS via JKJ.

Tredie fund i dette århundrede.

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana* Døggsmetta

1976: 27.4., Sandur bygd, Sandoy, ♂ fundet død, HH via JKJ.

Fjerde færøske forekomst.

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus* Sev-høna

1979: Efterår, Eysturoy, juv., fanget på fiskekutter og siden frigivet i land, JM via JKJ.

1981: 23.4., Sumba, Suðuroy, ♀ 2K fundet afkræftet og siden død, EK via JKJ.

1982: 22.11., Nólsoy, 1K fundet afkræftet og siden død, JN via JKJ.

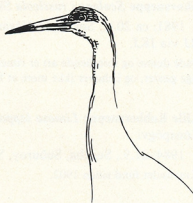
1983: 23.4., Runavík, ♂ ad. fundet død, JM via JKJ.

Se kommentar under Blishøne.

Blishøne *Fulica atra* Sjøgvhøna

1983: ca 1.9., Miðvágur, Vágar, 1K fundet død, EO via JKJ.

Både for denne og for Grønbenet Rørhøne foreligger en række udokumenterede fund fra de seneste år.

Begge arter vurderes til at forekomme regelmæssigt og fremtidige fund behøver ikke at forelægges SU.

Amerikansk Blishøne *Fulica americana* Amerikansk Sjøgvhøna

1985: 1.11., Skopun, Sandoy, juv. fundet død, via Føroya Náttúrugripasavn.

Første gang denne amerikanske art træffes på Færøerne og femte gang i Europa.

Prærietrane *Grus canadensis* Kanadiskur Trani

1980: 14.10., Akraberg, Suðuroy, ad. fundet død og senere udstoppet, AP via JKJ.

Fuglen har karakterer som svarer til underarten *canadensis*. Dette førstegangs-fund fra Færøerne er tillige kun det andet i Europa. Det første er fra Irland 1905, men den er siden set i 1981 på Fair Isle i Storbritannien (Riddifors 1983).

Stribet Ryle *Calidris melanotos*

1984: 25.5., øst for Mykines bygd, SS.

Første fund af denne nordamerikanske art på Færøerne.

Prærieløber *Tryngites subruficollis* Rødagrælingur

1977: 3.4., nord for Nólsoy bygd, fundet død, via JKJ.

Også denne nordamerikanske art optræder for første gang, og hører ligesom den Stribede Ryle til de hyppigste blandt de trans-atlantiske vadere i Europa.

Enkeltebekkasin *Limnocryptes minimus* Litil Myrisnipa

1981: 14.10., Nólsoy bygd, ♂ fundet død, via JKJ.

Se kommentar under Skovsneppe.

Skovsneppe *Scolopax rusticola* Skógssnípa

1981: ca 20.4., Sørvágur, Vágar, fundet død, RJ via JKJ.

Både denne og foregående art er rimeligvis regelmæssige gæster, og behøver ikke mere at forelægges SU.

Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica*

Lónspógvi

1984: 21.9., Sumba, Suðuroy, SS.

Kun andet fund siden 1902.

Sortklire *Tringa erythropus*

1959: 5.6., Nólsoy, sternum fra Niels á Botni's samling, via JKJ.

1983: 8.5., Nólsoy, JKJ.

Første og andet fund fra Færøerne.

Hvidklire *Tringa nebularia* Hvítstelkur

1957: 21.5., Nólsoy, sternum fra Niels á Botni's samling, via JKJ.

1984: 23.8., á Halsi, Velbastaður, Streymoy, KDC.

Første og andet fund, dog foreligger flere udokumenterede fund fra de senere år.

Tinksmed *Tringa glareola* Vaðstelkur

1982: 4.6., Gróthúsvatn, Sandoy, SS, JSK og HA.

Sjælden gæst i træktiderne: Maj-juni og august-september.

Mudderklire *Actitis hypoleucos* Fjørustelkur

1982: 4.6., Sankvatn, Sandoy, SS, JSK og HA.

1983: ca 18.5., Nólsoy, fundet død, GG via JKJ.

Første dokumenterede fund er fra 1968, men da der foreligger en række udokumenterede fund fra begyndelsen af 80'erne, tolkes arten som regelmæssig gæst, og nye fund behøver ikke at forelægges SU.

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus* Jói

1985: 23.-27.10., Nólsoy, større invasion, ED, BH og IH via JKJ.

Op til 5-600 set omkring fiskekutter og heraf 6 fanget med hånden. De fleste af lys type og adulte. Arten er ellers ikke på listen, men det store antal er nok så bemærkelsesværdigt, da det tillige falder sammen med usædvanligt mange Mellemkjover i Danmark og ved de Britiske Øer (Dawson & Allsopp 1986) samme efterår.

Sydpolarkjove *Stercorarius maccormicki*

1889: 24.9., Færøerne, ♀ juv.

Dette fund er repræsenteret ved et skind på American Museum of Natural History, New York (AMNH no. 744420). Fuglen er i svingfjersældning med de yderste 4 håndsvingfjer gamle og de øvrige i vækst. Desværre er der ikke på etiketten angivet en indsamler, så helt fri for mistanke om fejletikettering er fundet ikke. Skindet er erhvervet fra Rothschild's samling i Tring, England. Alle oplysninger fra I.C.T.Nisbet (in litt.).

Dette fund er det første af denne art fra Europa, og den er hidtil kun rapporteret få gange fra det nordatlantiske område, nemlig Grønland (Salomonsen 1976) og ud for Newfoundland (Jensen 1982).

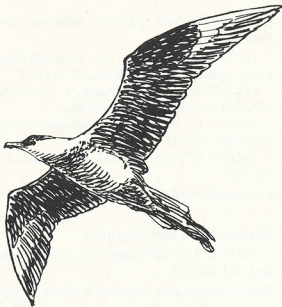
Hvidvinget Måge *Larus glaucoides*

Med karakterer som Kumlien's Måge (Kumliensmási) ssp. *kumlieni*:

1905: 11.12., Nólsoy, ad., skind på Zoologisk Museum i København.

1983: 1.2., Nólsoy, ad. skudt, TN via JKJ.

1905-fuglen er i Bloch & Sørensen (1984) opgivet til 1911, men dette er museets tilvækst-dato. Skindet repræsenterer det første fund af denne NØ-Canadiske underart af Hvidvinget Måge i Europa. 1983-fuglen er den ud af en større »invasion« af *Larus glaucoides glaucoides/kumlieni*, som havde de mest udprægede *kumlieni*-karakterer. Se ellers Fjeldsá & Jensen (1985) for en nærmere redegørelse om denne invasion, som også bemærkedes på de Britiske Øer. Her sås to Kumliensmåger på Shetland og i Devon i januar-februar (Rogers et al. 1985). Vinteren 1982/83 var specielt streng i Sydgrønland, hvilket kan forklare disse forekomster, som iøvrigt også falder sammen med flere Hvidvingede Måger i Danmark end normalt (Boertmann et al. 1986).

Rosenmåge *Rhodostethia rosea* Rósumási

1959: 9.3., Nólsoy, ♀, sternum fra Niels á Botni's samling, via JKJ.

Er tilsyneladende fra en anden fugl end den, der i Bloch & Sørensen's liste (1984) har de samme data.

Ismåge *Pagophila eburnea* Ismási

1951: 28.11., Nólsoy, ♀, sternum fra Niels á Botni's samling, via JKJ.

1976: 5.12., Nólsoy, 1K skudt, via JKJ.

1980: Medio maj, Nólsoy, ad. skudt, via JKJ.

Sortterne *Chlidonias niger* Svartterna

1984: 8.-12.9., Sumba, Suðuroy, juv., KDC og IO.

7. forekomst på Færøerne.

Kortnæbbet Lomvie *Uria lomvia* Íslandslomvigi

1976: 6.7., Nólsoy Fjord, ad. i sodr. skudt, via JKJ.

Arten betragtes som regelmæssig men noget overset vintergæst (Bloch & Sørensen 1984), og et sommerfund er i alle tilfælde meget bemærkelsesværdigt.

Huldue *Columba oenas* Holudúgva

1976: 27.5., Sumba, Suðuroy, fundet med brækket vinge, senere død, AP via JKJ.

1984: 19.5., Sumba, Suðuroy, SS.

Første og andet fund fra Færøerne.

Turteldue *Streptopelia turtur* Turtildúgva

1976: 13.6., Nólsoy bygd, fundet død, JJ via JKJ. – 14.6., Nólsoy bygd, fundet død, via JKJ. – 15.6., Nólsoy bygd, 2 iagtt., JKJ.

Arten er sandsynligvis regelmæssigt forekommende fra sent forår til efterår, og behøver ikke længere at forelægges SU.

Skovhornugle *Asio otus* Kattugla

1980: ca 15.6., Nólsoy, fundet levende, siden død, via JKJ.

1984: ca 20.5., Svinoy, ♂ fundet død, OÁ via JKJ.

1985: 14.7., Tórshavn, JA og DOF-gruppe.

Vendehals *Jynx torquilla* Snúðurkriki

1974: 14.9., Nólsoy, fundet død, MH via JKJ. – 16.9., Nólsoy, taget af kat, via JKJ.

1984: ca 15.5., Skúvoy bygd, fundet død, DH via JKJ.

Bjerglærke *Eremophila alpestris* Knavalerkur

1974: 18.5., Mykines, ♂ + ♀, AN.

Første gang denne art er registreret på Færøerne.

Taigapiber *Anthus hodgsoni*

1984: 4.10., Hattarvík, Fugloy, SS.

Første færøske fund af denne sibiriske art. 1984 var hidtil bedste år på de Britiske Øer med ialt 7 iagttagelser, heraf de 6 på Fair Isle (Rogers et al. 1985).

Skovpiber *Anthus trivialis* Heiðatitlingur

1982: 20.-22.9., 11-15 eks.: 25.-27.9. 7-10 eks.; 3.10. 1 eks. og 10.10. 1 eks. Alle Akraberg og Sumba, Suðuroy, SS.

Før denne række iagttagelser foreligger der kun én fra 1980, men alt tyder på at arten forekommer regelmæssigt i træktiderne og at den er overset. Fremtidige iagttagelser behøver ikke at forelægges SU.

Rødstrubet Piper *Anthus cervinus* Reyðtitlingur

1982: 9.10., Sumba Suðuroy, SS.

Første færøske forekomst.

Gul Vipstjert *Motacilla flava* Gulerla

Med karakterer som den britiske Gulhovedet Vipstjert ssp. *flavissima*:

1983: 15.5., 200 sømil nord for Færøerne ca 65° N og 4° Ø, fundet død på trawler, via JKJ.

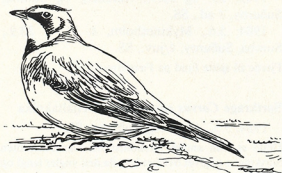
Fjerde fund af denne underart. Kun Gule Vipstjerter, som er bestemt til underart, skal forelægges SU.

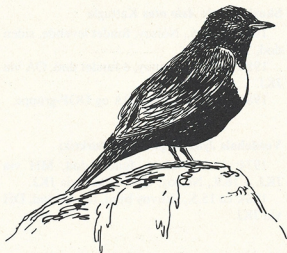
Hvid Vipstjert *Motacilla alba* Erla Kongsdóttir

Med karakterer som den britiske Sortrygget Vipstjert (Svarterla) ssp. *yarelli*:

1984: 7.5., Sumba, Suðuroy, SS.

Fjerde forekomst af denne underart.

Blåhals *Luscinia svecica* Blåkrøki

1982: 20.-22.9., Akraberg og Sumba, Suðuroy, 2-4 ♀/imm., SS.

1984: 18.9., Akraberg, Suðuroy, ♂, KDC og SS. – 21.9., Akraberg, Suðuroy, SS.

Før disse foreligger kun 2 fund, og arten er sikkert overset i træktiderne.

Bynkefugl *Saxicola rubetra* Reyðstólpa

1983: 25.4., Nólsoy, JYKJ.

Førårs-iagttagelser er usædvanlige, mens arten i de senere år har vist sig som en til tider ret almindelig efterårsgæst. Iagttagelser behøver ikke mere at forelægges SU.

Gulddrossel *Zoothera dauma* Gulltrøstur

1974: Efterår, Nólsoy bygd, fundet død efter at have opholdt sig en tid i bygden, via JYKJ.

Andet fund på Færøerne.

Misteldrossel *Turdus viscivorus* Mistilttrøstur

1985: ca 18.2., Nólsoy bygd, ♀ imm. fundet død, DF via JYKJ.

Fjerde fund på Færøerne.

Ringdrossel *Turdus torquatus* Sigdarttrøstur

1957: 21.5., Nólsoy, ♂, sternum fra Niels á Botni's samling, via JYKJ.

Flere udokumenterede iagttagelser, inklusive et ynglefund fra de senere år, tyder på regelmæssig omend meget fåtallig forekomst, og nye iagttagelser skal ikke forelægges SU.

Munk *Sylvia atricapilla* Munkur

1985: 16.7., Plantagen, Tórshavn, par + rede med unger, PEM og DOF-gruppe.

Første yngleforekomst.

Nordsanger *Phylloscopus borealis*

1984: 13.-15.9., Sumba, Suðuroy, SS og KDC.

Denne første færøske forekomst falder sammen med flere britiske fund end normalt, idet der her registreres 8, de fleste ligeledes i september (Rogers et al. 1985).

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* Uralljómar

1981: 23.9., Klaksvík, JSk.

1982: 20.9., Akraberg, Suðuroy, SS. – 28.9., Sumba, Suðuroy, SS.

1984: 21.9., Sumba, Suðuroy, ringm., JR og SS. – 22.9., Sumba, Suðuroy, ringm., JR og SS. – 26.9., Sumba, Suðuroy, ringm., JR og SS. – 27.9., Sumba, Suðuroy, ringm., JR og SS. – 3.10., Kirkja bygd, Fugloy, SS. – 5.10., Kunoy bygd, Kunoy, SS.

Også i Storbritannien og Skandinavien sås flere Hvidbrynede Løvsangere end normalt (Dawson & Allsopp 1984, Risberg 1985, Boertmann et al. 1986).

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix* Grønljómar

1982: 27.-28.9., Sumba, Suðuroy, SS.

11. forekomst på Færøerne.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* Leyvljómar

1985: 7. og 16.7., Viðarlund, Tórshavn, par med 3 unger, netop udføjne den 1. dato, HP og DOF-gruppe.

Første yngleforekomst på Færøerne.

Pirol *Oriolus oriolus* Gyllingur

1981: 18.6., Viðarlund, Tórshavn, Streymoy, ♂ syng., SS.

Anden færøske forekomst.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio* Mortyrningur

1982: 25. og 28.9., Akraberg og Sumba, Suðuroy, ♂ ad., SS.

1984: 5.6., Mykinesholm, ♂, SS. – 23.9., Sumba, Suðuroy, ♀/juv., SS.

Fjerde til sjette fund på Færøerne.

Sortkrage *Corvus corone corone* Hjaltakráka

1984: 5.5., Akraberg, Suðuroy, SS.

Dette er kun anden forekomst fra Færøerne, men Sortkragen er givet overset her, da den yngler langt op i Skotland.

Stær *Sturnus vulgaris* Stari

Med karakterer som underarten *vulgaris*:

1979: 18.3., Nólsoy, ♂ fundet død, via JKJ.

Dette er blot fjerde fund af den underart, som yngler på de Britiske Øer og på fastlandet. Den er dog sikkert overset, da de adulte skal bestemmes på mål. De juvenile er lettere at kende, da de er lysere end de lokale fugle.

Sorthvid Sanger *Mniotilta varia*

1984: 18.-20.7., Mykines bygd, ♂, CD og NS.

Første fund af denne nordamerikanske art på Færøerne. Det kan sammenlignes med ialt 9 fund på de Britiske Øer, som alle på nær et i marts ligger om efteråret (Rogers et al. 1980 og 1985). De fleste fund af amerikanske sangere (Parulidae) i Europa ligger ligeledes om efteråret, så dette sommer-fund er meget usædvanligt.

Tennesseesanger *Vermivora peregrina*

1984: 21.-28.9., Sumba, Suðuroy, ringm., SS og JR.

Den anden nordamerikanske sanger dette år, og ligeledes ny for Færøerne. Dette er femte fund i Europa, og påfaldende er det, at alle disse er nordlige fra Orkney til Island (Rogers et al. 1983, Peterson et al. 1966). De andre amerikanske sangeres forekomst i Europa ligger hovedsageligt i Sydvest-England og Irland.

Grønsikken *Carduelis spinus* Barrfinka

1982: 19.-21.10., Nólsoy, 2-3 heraf 1 fundet død, JKJ.

1984: 26.3., Nólsoy, ♀ taget af kat, BB via JKJ.

Der er yderligere en række ikke-dokumenterede iagttagelser, som tyder på en stadigt hyppigere forekomst i dette årti, og iagttagelser skal ikke længere forelægges SU.

Tørnirisk *Carduelis cannabina* Linfinka

1982: 11.10., Sumba, Suðuroy, ♂, SS.

Kun tredje færøske forekomst.

Hvidsikken *Carduelis hornemanni* Rimiriskur

1984: 3.10., Kirkja, Fugloy, SS.

Andet fund på Færøerne. Mens det første blev vurderet som en Grønlandsk Hvidsikken ssp. *hornemanni* (Salomonsen 1963), tyder omstændighederne ved denne iagttagelse på den skandinaviske *exilipes*. Den blev nemlig set i forbindelse med invasionsagtig optræden af Skandinavisk Gråsikken *Carduelis flammæa flammæa*. Denne invasion blev også registreret på de Britiske Øer, især Orkney og Shetland, hvor der tillige blev fanget tre Hvidsikkener (Rogers et al. 1985).

Sorthvid Sanger *Mniotilta varia*, Mykines 18.-20. juli 1984. Foto: Niels Storgaard.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* Dompápi

1981: 21.2., Viðarlund, Tórshavn, ♂ + ♀, SS.

Tredie fund fra Færøerne.

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* Roðairiskur

1982: 24.9., Sumba, Suðuroy, ♀/imm., SS. – 1.10., Sumba, Suðuroy, ♀/imm., SS og DB.

Andet og tredje fund fra Færøerne, som svarer til en regelmæssig nord-britisk forekomst om efteråret.

Kærnebider *Coccothraustes coccothraustes* Kjarnbitur

1957: 12.9., Hestur, sternum fra Niels á Botni's samling, via JKJ.

Andet fund fra Færøerne.

Gulspurv *Emberiza citrinella* Gulspurvur

1979: 29.3., Nólsoy, ♀, JKJ.

De forholdsvis få fund placerer sig omkring artens trækperioder, men det er uvist hvor regelmæssig den er. Fremtidige fund skal dog ikke forelægges SU.

Rørspurv *Emberiza schoeniclus* Sevspurvur

1982: 31.5., Mykines, ♂, SS.

Arten er mere almindelig end de få godkendte fund (heraf et ynglefund) lader formode. Specielt efterårsfugle må være oversete, da mindst 11 eks. sås omkring Akraberg, Suðuroy 20.9.-9.10. 1982 (Bloch & Sørensen 1983). Fremtidige iagttagelser skal ikke forelægges SU.

Forkastede sager fra 1982-1985 Records not accepted

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus* 1983: 19.25.4., Nólsoy.

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica* 1984: 18.3., Hvalvík, Streymoy.

Stor Gulbenet Klire *Tringa melanoleuca* 1982: 10. og 11.6., Toftavatn, Eysturoy.

Sabinemåge *Larus sabini* 1983: 9.1., Nólsoy.

Misteldrossel *Turdus viscivorus* 1984: 26.9., Sumba, Suðuroy.

Kærsanger *Acrocephalus palustris* 1982: 19.6., Hvalvík, Streymoy.

Sortkrage *Corvus corone corone* 1985: 18.7., Sandur, Sandoy.

Laplåndsværting *Calcarius lapponicus* 1981: 12.10., Nólsoy.

Hortulan *Emberiza hortulana* 1982: 20.9., Akraberg, Suðuroy.

Dværgværting *Emberiza pusilla* 1982: 10. og 11.10., Sumba, Suðuroy.

Observatører

AN Arne Nørrevang, AP Aksel Poulsen, BB Bjarne Bengtsen, BD Bjørni Dam, BH Bjørn Hansen, CD Chris Dee, DB Dorote Bloch, DF Dagfinn Poulsen, DH Daniel Hentze, ED Eyðbjørn Danielsen, EK Eivind Kjørbo, EO Emil Olsen, ET E. Thomsen, GG Gunnar Gulklett, HA Hanne Amiri, HH Hans Hentze, HJ Harry Jacobsen, HP Henning Petersen, IH Ivan Holm, IO Ingun Olsen, JA John Andersen, JCD Jens Chr. Dam, JJ Josefine Jacobsen, JJJ Joen Jacop Joensen, JJK Jens-Kjeld Jensen, JM Jónsvein Mikkelsen, JN Jens Nicolaisen, JR Jørgen Rabøl, JSK Jørn Skeldahl, KDC Kim Diget Christensen, KVS Katrina við Skipá, MH Mina Hansen, NS Niels Storgaard, OA Oliver Aaberg, PEM Poul-Erik Madsen, PJ Petur Joensen, PT Poul Thomsen, RJ Ródmund Joensen, RK Regin Kristiansen, SS Søren Sørensen, TN Tórhallur Nólsoy.

Summary

Rare birds in the Faeroe Islands in 1982-1985

From the years 1982-1985 the Danish Rareities Committee has dealt with 145 records from the Faeroe Islands, and of these 123 are accepted. 18 species are new to the Faeroese list: White-billed Diver, Snow Goose, American Wigeon, Hobby, American Coot, Sandhill Crane, Pectoral Sandpiper, Buff-breasted Sandpiper, Spotted Redshank, Greenshank, South Polar Skua, Stock Dove, Shore Lark, Olive-backed Pipit, Red-throated Pipit, Arctic Warbler, Black-and-white Warbler and Tennessee warbler. Two new subspecies are recorded: Green-winged Teal and Kumlien's Gull. New breeding-records are: Blackcap and Willow Warbler. In addition come 18 second-time records and 9 third-time records.

Among the many birds of nearctic origin is Kumlien's Gull, of which a 1905 record is represented by a skin in the Zoological Museum, Copenhagen. This seems to be the first record of this subspecies in Europe. The 1983 record is in accordance with two British records, and the occurrences probably resulted from a very severe winter in SW Greenland. The South Polar Skua from 1889 is represented by a skin in American Museum of Natural History, New York, and must be the first and hitherto only record from

Europe, though the origin of the specimen is difficult to confirm with certainty.

The only record of Cinnamon Teal has been re-identified as Blue-winged Teal and is now removed from the list.

Many of the records mentioned in the present report are already referred to in the new check-list to Faeroese birds (Bloch & Sørensen 1984).

An explanation to abbreviations and codes is given in Boertmann et al. (1986).

Litteratur

Bloch, D. & S. Sørensen 1983: The autumn migration at Akraberg, Faeroe Islands, 1982. – Frøðskaparrit 31: 75-93.

Bloch, D. & S. Sørensen 1984: Yvirliit Yvir Føroya Fuglar. – Føroya Skúlabókagrunnur, Tórshavn.

Boertmann, D., K.M. Olsen & B.B. Pedersen 1986: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i årene 1982, 1983 og 1984. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 80: 35-57.

Dawson, I. & K. Allsopp 1984: Recent Reports. – Brit. Birds 77: 631-637.

Dawson, I. & K. Allsopp 1986: Recent Reports. – Brit. Birds 79: 1-17.

Fjeldså, J. & J.-K. Jensen 1985: »Invasion« af Hvidvingede og Kumlien's Måger *Larus glaucoideus glaucoideus* og *kumlien* på Nólsoy på Færøerne. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 79: 103-106.

Jensen, J.-K. 1982: Muligt overvintringsområde for Sydpolarke *Stercorarius macconnicki* ved Flemming Kap. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 76: 148.

Peterson, R.T., G.R. Mountfort & P.A.D. Hollom 1966: Europas Fugle. – Gad.

Rabøl, J. 1985: The orientation of vagrant passerines on the Faeroe Islands, September 1984. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 79: 133-140.

Riddifors, N. 1983: Sandhill Crane: New to Britain. – Brit. Birds 78: 381-392.

Risberg, L. 1985: Fågelrapport från 1984. – Vår Fågelvärld 44: 391-426.

Rogers, M.J. et al. 1980: Report on rare birds in Great Britain in 1979. – Brit. Birds 73: 491-534.

Rogers, M.J. et al. 1983: Report on rare birds in Great Britain in 1982. – Brit. Birds 76: 476-529.

Rogers, M.J. et al. 1984: Report on rare birds in Great Britain in 1983. – Brit. Birds 77: 506-562.

Rogers, M.J. et al. 1985: Report on rare birds in Great Britain in 1984. – Brit. Birds 78: 529-589.

Salomonsen, F. 1963: Systematisk oversigt over Nordens Fugle. Bind 7 i Blædel, N. (red): Nordens Fugle i farver. – Munksgaard.

Salomonsen, F. 1976: The South Polar Skua *Stercorarius macconnicki* Saunders in Greenland. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 70: 81-89.

Modtaget 26. maj 1986

David Boertmann, Lægårdvej 12 C, lejl. 506, 7500 Holstebro

Søren Sørensen, Bülowsvej 28, 1870 Frederiksberg C

Stefan Pihl, Freerslevvej 15, 4680 Haslev

